

ESAS NO : 1983/259

KARAR NO : 1983/732

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı yasanın 13/b maddesinde öngörülen bağlantı koşulunu içeren suçlara ait davanın askeri yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davaacı : K.H.

Sanıklar : Yılmaz Tekin ve arkadaşları.

O L A Y : Sanıkların olay tarihinde (24.8.1979) iştirak halinde halen

Bursa'da öğretmenlik yapmakta olan ve memleketine ziyarete gelen yakınını Vedat İlhan'a müessir fiilde buldukları, olay yerine gelen sihiye başçavuş Mehmet Koca'nın kavgayı ayırmak istemesi üzerine sanıkların silahlarını çekerek yakınını Mehmet Koca'ya ateş ettikleri, sanıklardan Dursun Keskin'in arkadan gelerek başına vurmak suretiyle yaraladığı, durumu gören aynı köyden tanık Fazlı Koca'nın yakınını kooperatif binasına soktuğu, sanıkların tehditlerine devam ederek telefon etmesine engel oldukları Şavşat C.Savcılığında iddia olunarak eylemlerine uyan TCY.nın 179/1-3., 266/1., 456/4., 457., maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Şavşat Asliye Ceza Mahkemesi:30.10.1981 günü, 1981/1-80 sayı ile; suçun vasıf ve mahiyetine göre sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Erzurum-Artvin İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi:10. 11.1983 günü, 1982/168 esas sayı ile; sanıklara atılı suçun Artvin İlinde sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği, bu suçların sıkıyönetim ilân sebepleri arasında kabulüne imkân blmediği, adiyen işlenen suçlardan olduğu, bu nedenle adli yargı yerinin görevine girdiği gerekçeleriyle 2247 sayılı yasa'nın 19.maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yaptığı 26.12.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgele okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın askeri yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüldüğü düşünül

Suç tüm yurdu kapsamına alarak 12.9.1980 günü ilân edilen sıkıyönetimden üç aydan daha önce, 24.8.1979'da Şavşat'da işlenmiştir.

İncelenen dosya içeriğinde yer alan (D.D:71) yakınıcı Vedat İlhan'ın ifadesini içeren belgede, suçun fikir ayrılığı yüzünden işlendiği, (D.D:73) de bulunan zabıt varakasından saldırganların bölgeyi bir müddet muhasara altına alarak sloganlar attıkları ve haberleşmeyi önledikleri, sanık Tahsin Yazıcı'nın kendi anlatımından Halk Ocağı üyesi olduğu ve Şavşatta yapılan işinli sol mitinglere katıldığı, sanık Yılmaz Tekin'in Halkevi üyesi olup, sol izinli mitinglere katıldığı, (D.D:57'de) bulunan Erzurum-Artvin İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığına ait belgeden, Yılmaz Tekin ve Kadir Alpaslan hakkında 1980/1500 esas sayı ve 1981/505 esas sayılı iddianame ile sıkıyönetim 1 numaralı askeri mahkemesine yasa dışı Dev-Yol örgütü üyesi olmaktan dava açılmış dava bulunduğu anlaşılmaktadır.

Sanıklara atılı suçun, siyasal ve ideolojik amaçlı olması nedeniyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu kuşkusuzdur.

Suçun, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13/a maddesinde öngörülen sürenin dışında işlenmesine karşın, sanıklardan bir kısmının Artvin Dev-Yol davası sanığı olduklarının belirlenmesi karşısında davanın 1402 sayılı yasa'nın 13/b maddesindeki organik ve örgütsel ortak genel amaç bağlantısının gerçekleşmesi nedeni ile askeri yargı yerinde görülmesi, diğer sanıkların ise CMU.Yasası'nın 3. ve 353 sayılı yasa'nın 18.maddeleri uyarınca aynı yargı yerinde yargılanmaları gerekir.

Bu nedenle, Erzurum-Artvin İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin başvurusunun reddine karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 10.11.1983 günlü, 1982/168 esas sayılı başvurusunun reddine, 26.12.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y.İsmet Ayer

Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Necati Karakış

Üye

Osman Kayacan

Üye

Ergun Arçon

D/E